

Bæredygtighedsredegørelse 2020

Forord

Finanssektoren vil i front, når det gælder den bæredygtige omstilling. Den er med i alle dele af økonomien og kan derfor blive en vigtig katalysator for udviklingen af en grøn dansk økonomi. Det gælder både, når vi taler om investeringsfonde, udlån til erhvervsdrivende og private, realkredit og grønne obligationer.

Finans Danmark, som repræsenterer pengeinstitutter, realkreditinstitutter, investeringsfonde, kapitalforvaltning og børs-mæglere, ønsker at bidrage til substantielle skridt mod FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling. Særligt med fokus på en hurtig og effektiv dansk udmøntning af den ambitiøse fælles EU-målsætning om reduktioner af CO₂-udledningen. Derfor besluttede Finans Danmark allerede i efteråret 2018 at etablere et rådgivende Forum for Bæredygtig Finans. Formålet var, at forummet skulle komme med en række anbefalinger til, hvordan finanssektoren kunne gå forrest og bidrage til den grønne og bæredygtige omstilling. Forummet blev sammensat af repræsentanter fra den finansielle sektor og andre dele af erhvervs-

Ulrik Nødgaard

livet, fra universiteter og NGO'er samt andre udvalgte eksperter med en række af de fremmeste faglige kompetencer.

På baggrund af fem forummøder, en lang række workshops, rundbordssamtaler og konferencer afleverede forummet 20 anbefalinger til Finans Danmark (se "Forum for bæredygtig finans 20 anbefalinger til Finans Danmark" på fida.dk) i december 2019. En af anbefalingerne er, at Finans Danmark udarbejder en årlig redegørelse for sektorens arbejde med at fremme bæredygtighed og den grønne omstilling. Med denne redegørelse er vi nu i gang med at indfri den anbefaling. Som du kan læse på de følgende sider, er finanssektoren godt i gang med at implementere anbefalinger-

ne fra Forum for Bæredygtig Finans. Bæredygtighed er mange steder blevet en del af institutternes forretningsstrategi og inddrages i både risikostyringen og rådgivningen, ligesom der udvikles bæredygtige lån og investeringsprodukter til kunderne.

I 2020 har Finans Danmark også været en del af Finanssektorens Klimapartnerskab, hvor flere af anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans blev taget med videre. Den samlede indsats har resulteret i fælles indsatser og udviklingsprojekter på tværs af den finansielle sektor i samarbejde med andre sektorer, organisationer og myndigheder. Regeringen har derudover sat Finans Danmark i spidsen for at udarbejde en fælles metode for måling af CO₂-udledning med afsæt i, at vi har udviklet en model for finanssektoren. Investering Danmark, som hører under Finans Danmark, har på vegne af sine medlemmer som den første investeringsbranche i verden givet tilsagn om at ville reducere CO₂-aftrykket af danskernes private investeringer og har lanceret en brancheanbefaling, som sætter en høj barre for bæredygtighed i branchen.

Finans Danmark har også indgået et samarbejde med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet om en energigireoveringskampagne og meget mere. Mange resultater er allerede nået – flere er på vej.

Den grønne omstilling er en vigtig og nødvendig dagsorden. Både forbrugerne, investorerne, erhvervslivet, finanssektoren og samfundet skal bidrage – ingen kan løfte opgaven alene. I finanssektoren gør vi først og fremmest en forskel i samspillet med vores kunder. Det sker, når vi rådgiver kunderne – både borgere og virksomheder – om bæredygtige valg og understøtter disse valg med bæredygtige låne- og investeringsprodukter. Vi ser frem til at bidrage aktivt til omstillingen og gøre vores til, at samfundets fælles mål om en bæredygtig fremtid opnås i tide.

God læselyst!

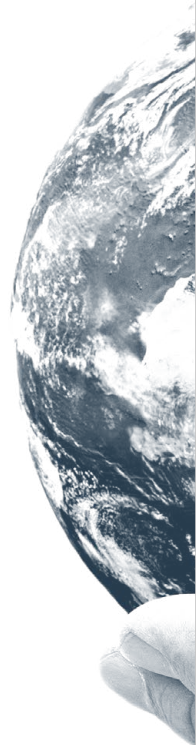
Ulrik Nødgaard
Administrerende direktør, Finans Danmark

Finanssektoren

I redegørelsen bruges betegnelsen "finanssektoren", hvilket dækker over Finans Danmarks medlemmer: Pengeinstitutter, realkreditinstitutter, investeringsfonde, kapitalforvaltere og børsmæglere. Ud over Finans Danmark nævnes også Investering Danmark. Investering Danmark er brancheforening for udbydere af investeringsfonde og kapitalforvaltning og er en del af Finans Danmark.

Data

Finans Danmark har i udarbejdelsen af redegørelsen indhentet oplysninger via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 40 penge – og realkreditinstitutter i efteråret 2020, svarende til 95 procent af medlemmernes samlede balance. De har som en del af besvarelsen af spørgeskemaet beskrevet konkrete tiltag og produkter fra deres arbejde med den bæredygtige dagsorden, som er grundlaget for de eksempler, som er nævnt forskellige steder i redegørelsen. Enkelte tiltag, som er kommet til hen over vinteren, er også medtaget.

Indhold

Penge- og realkreditinstitutter finansierer grønne aktiviteter for 460 mia. kr.	9
Bæredygtig omstilling i den finansielle sektor i 2020	10
1. Bæredygtighed integreres i hele forretningen	11
2. Klimarisici har stigende fokus i risikostyring	12
3. Bæredygtighed i egen forretning styrkes.	14
4. Bæredygtighed indtager større rolle i rådgivningen	16
5. Stigende efterspørgsel efter bæredygtige produkter	19
6. Flere bæredygtige produkter på hylderne.	20
7. Social ansvarlighed og god ledelse	27
Den finansielle sektors fælles initiativer og samarbejder.	29
8. Model for opgørelse af CO ₂ -aftryk.	30
9. Klimamål for investeringsfonde	31
10. Brancheanbefalinger for bæredygtig kapitalforvaltning	33
11. Klimapartnerskab med regeringen	35
12. Grønt erhvervsforum og en CO ₂ -model for hele Danmark.	36
13. Energirenoveringskampagne "Byg om, så det kan mærkes".	37
14. 6 veje til grønnere landdistrikter	38
15. Den grønne omstilling af landbruget	40
16. Bæredygtighed i EU.	42
17. Den finansielle sektor deltager aktivt i internationale samarbejder	46
Bæredygtig finans i 2021 og videre frem.	50
Tidslinje for bæredygtige aktiviteter.	52

Finanssektoren er i sig selv ikke en stor udleder af CO₂, men som formidler af lån, kreditter og kapital er den en central aktør, når der skal sikres finansiering af den grønne omstilling.

Penge- og realkreditinstitutter finansierer grønne aktiviteter for 460 mia. kr.

I 2020 rundede finanssektorens bidrag til den grønne omstilling 460 mia. kr. Det grønne bidrag er steget med 60 mia. kr. siden 2019 og er dermed godt på vej mod de 700 mia. kr., der tidligere er anslået som finanssektorens forventede bidrag i 2030. Af de 460 mia. kr. i dag kommer det største bidrag fra finansiering af danskernes boliger og erhvervsejendomme med energimærke A eller B. Herudover giver pengeinstitutterne også lån til f.eks. solceller, vindmøller og grønne biler.

Den grønne omstilling vil kræve store forandringer i alle sektorer i Danmark. Forandringerne og grønne investeringer er nødvendige, både for bedre at kunne modstå klimaændringerne og for at undgå, at

boligejere og virksomheder står tilbage med ejendomme, maskiner eller hele forretningsmodeller, der har mistet deres værdi. Finanssektoren er i sig selv ikke en stor udleder af CO₂, men som formidler af lån, kreditter og kapital er den en central aktør, når der skal sikres finansiering af den grønne omstilling.

Derfor vil finanssektoren også i de kommende år bidrage til den grønne omstilling ved blandt andet at være med til at finansiere opførelse af nye klimavenlige bygninger, energirenovering af eksisterende boliger og erhvervsbygninger, udskiftning af biler og lastbiler til mere klimavenlige modeller og nye grønne produktionsteknologier i virksomhederne.

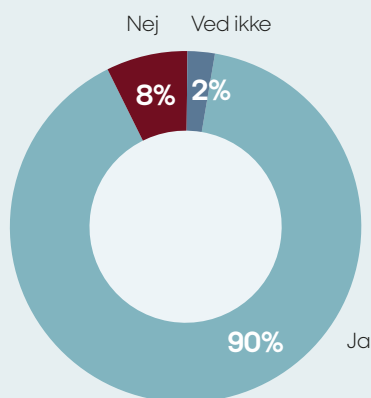
Bæredygtig omstilling i finanssektoren i 2020

Finans Danmark modtog 20 anbefalinger fra Forum for Bæredygtig Finans i december 2019. Anbefalingerne er konkrete forslag til, hvordan finanssektoren kan accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet. Målet er at styrke den indsats, som Finans Danmarks medlemmer allerede er i gang med hver især, og identificere de tiltag, som skal løftes af hele sektoren i fællesskab.

Forum for Bæredygtig Finans anbefaler blandt andet, at finanssektoren begynder at måle CO₂-aftryk i deres udlån og investeringer – og derefter sætter mål for, hvordan det skal reduceres. Derudover er penge – og realkreditinstitutter blevet opfordret til at arbejde med at fremme lån til bæredygtige ejendomme, transportformer og landbrug.

Finanssektoren spiller en afgørende rolle for, at udlån og investeringer bliver kanaliseret i en mere bæredygtig retning. Gennem naturlige kontaktpunkter med kunderne har rådgivere i finanssektoren muligheden for at gå i dialog med både privatkunder og erhvervslivet om finansiering af og investering i bæredygtige tiltag. Og det ansvar har Finans Danmarks medlemmer i høj grad taget på sig. I 2020 er langt størstedelen af Finans Danmarks medlemmer begyndt at arbejde aktivt med forummets anbefalinger. Ni ud af ti institutter i undersøgelsen er godt i gang med at implementere en række af de tiltag, Forum for Bæredygtig Finans pegede på.

Er I i løbet af 2020 begyndt at arbejde med anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans?

1. Bæredygtighed integreres i hele forretningen

For at finanssektoren kan løfte sin rolle i den bæredygtige omstilling af økonomien, skal den selv igennem en omstilling. Derfor anbefalede Forum for Bæredygtig Finans, at bæredygtighed tænkes ind i alle sektorens værdikæder og integreres i både forretningsmodeller og processer på et strategisk og operationelt niveau.

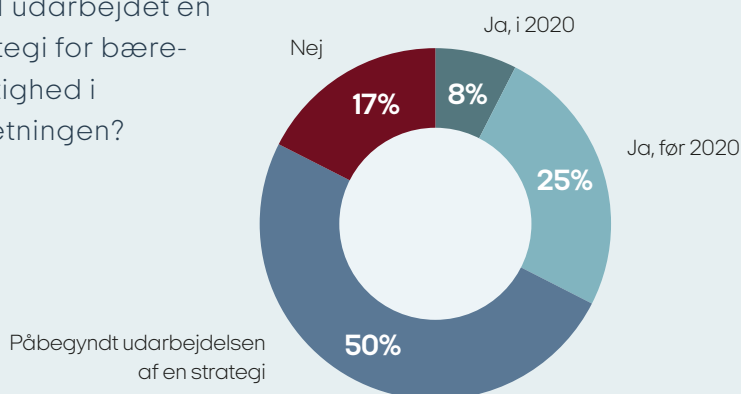
Allerede inden Finans Danmark modtog anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans, havde cirka en fjerdedel af medlemmerne en strategi for bæredygtighed i forretningen. I 2020 er det steget til cirka hvert tredje medlem. Vægtes de efter deres balance, er det faktisk 88 pct. af de danske penge- og realkreditinstitutter, der i 2020 har en bæredygtig strategi. Og det er et område

i hastig udvikling – halvdelen af medlemmerne er nemlig gået i gang med arbejdet, om end de endnu ikke har en færdig strategi.

Arbejdet med bæredygtighed sker på flere niveauer, som blandt andet omfatter:

- Større inddragelse af bæredygtighed i rådgivning
- Indarbejdelse af klimaforhold i risikostyring
- Udvikling af nye grønne og bæredygtige produkter
- Øget fokus på energirenovering af boliger.

Har I udarbejdet en strategi for bæredygtighed i forretningen?

2. Klimarisici har stigende fokus i risikostyring

Med klimaforandringerne følger nye risici. Der er såkaldte transitionsrisici, når projekter og aktiviteter ikke længere er rentable at låne til og investere i, fordi de ikke er forenelige med en bæredygtig økonomi – eksempelvis når kulraftværker eller virksomhedernes produktionsapparat ikke lever op til nye grønne standarder og myndighedskrav og derfor skal udfases før tid. Samtidig medfører klimaforandringerne nye vejrforhold, som giver anledning til nye fysiske risici såsom storme og oversvømmelser, der kan reducere værdien af både virksomheders og borgeres aktiver. Penge- og realkredit-

institutter skal i deres risikostyring tage højde for de nye risici, som påvirker sektorens forretning og kræver nye måder at vurdere kunder og projekter på.

Finanssektoren har taget bestik af den nye virkelighed og er begyndt at inddrage de nye klimarelaterede risici i deres risikostyring – et helt centralt omdrejningspunkt i enhver finansiel virksomhed. Flere institutter tager i den sammenhæng afsæt i anbefalingerne fra Task Force on Climate-related Financial Disclosures.

Jyske Bank har udført en impact-analyse med fokus på klima, der estimerer CO₂-udledning for hovedparten af concernens forretningsomfang. Analysen er gennemført som led i Jyske Banks implementering af FN's principper for ansvarlig bankvirksomhed [PRB, se afsnit 16] og bygger på finanssektorens fælles CO₂-model, der er udarbejdet af Finans Danmark i samarbejde med Forsikring & Pension.

Nogle institutter er begyndt at indarbejde klimarisici i sektoranalyser, så klimarisici i højere grad indgår som en del af den overordnede risikoappetit. Det tager til eksempel form af klimabaserede scenarieanalyser inden for særligt udvalgte brancher såsom landbrug, olie og gas samt ejendomme. For den konkrete branche analyseres, hvordan både transitionsrisici og fysiske risici påvirker den samlede finansielle risiko for instituttet. Konkrete eksempler omfatter, hvordan fremtidige CO₂-skatter kan påvirke landbrugets økonomi, eller hvordan klimaforan-

dringernes øgede risiko for oversvømmelser kan ramme kystnære ejendomme.

Flere institutter analyserer også, hvordan ESG-forhold påvirker risici på udlån til store erhvervskunder. ESG betegner forhold relateret til miljø, sociale forhold og ledelse. Sådanne analyser er af nyere dato, men i stærkt fokus, og der sker en gradvis udvikelse til flere kundesegmenter.

Nogle institutter er begyndt at indarbejde klimarisici i sektoranalyser, så klimarisici i højere grad indgår som en del af den overordnede risikoappetit.

3. Bæredygtighed i egen forretning styrkes

Selv om finanssektoren i sig selv står for et relativt lille CO₂-aftryk, har Forum for Bæredygtig Finans anbefalet, at alle Finans Danmarks medlemmer skal implementere et fokus på bæredygtighed i egen forretning. Og der er ingen tvivl om, at finanssektoren i 2020 har styrket sit fokus på at opgøre og reducere energiforbruget.

Finans Danmarks har på baggrund af informationer fra de syv største danske penge- og realkreditinstitutter estimeret sektorens samlede udledninger. Det vurderes, at sektorens samlede direkte CO₂-udledninger (det såkaldte scope 1 i GHG-protokollen, som er en bredt anerkendt international standard for at opgøre CO₂-udledninger) faldt med 9 pct. fra 2019 til 2020, mens de indirekte udledninger fra sektorens energiforbrug (scope 2) faldt med 6 pct.

En stor del af sektorens direkte udledning stammer fra kørsel af firmabiler mv., men de indirekte udledninger fra kraftværkerne, der sælger el til de finansielle virksomheder, er langt større end sektorens egen direkte udledning.

Finanssektoren har derfor haft et stort fokus på energieffektiviseringer, der kan nedbringe elforbruget. Den vigtigste enkeltforklaring på faldet i finanssektorens udledninger i 2020 er imidlertid, at man i nedlukningsperioderne lukkede filialer og arbejdede hjemmefra. Institutter og datacentraler har dog også benyttet sig af de særlige omstændigheder til at gennemføre energibesparende tiltag som installering af LED-lys og forbedrede ventilationssystemer i udvalgte bygninger.

Selv om finanssektoren har et relativt lille CO₂-aftryk, har medlemmerne også fokus på bæredygtighed i egen forretning.

Finanssektorens CO₂-udledninger 2019 og 2020

	Scope 1	Scope 2	Scope 1 + 2
2019	2.592	33.790	36.382
2020	2.355	31.825	34.180
Ændring	-237	-1.965	-2.202
Ændring, pct.	-9,1	-5,8	-6,1

Estimat for CO₂-udledninger opgjort efter GHG-protokollens scope 1 og 2 for alle danske penge- og realkreditinstitutter samt Nordea Banks danske aktiviteter baseret på oplysninger fra de syv systemisk vigtige finansielle institutter i Danmark samt Nordea Bank. Estimatet medregner også de til sektoren knyttede datacentre.

Sydbank har opført et solcelleanlæg ved hovedsædet i Åbenrå, som dækker hovedsædets standby-forbrug af el.

Jyske Bank har erhvervet sin egen vindmølle, som betyder, at Jyske Banks elforbrug siden midten af 2020 har været dækket af egen produktion af vedvarende energi.

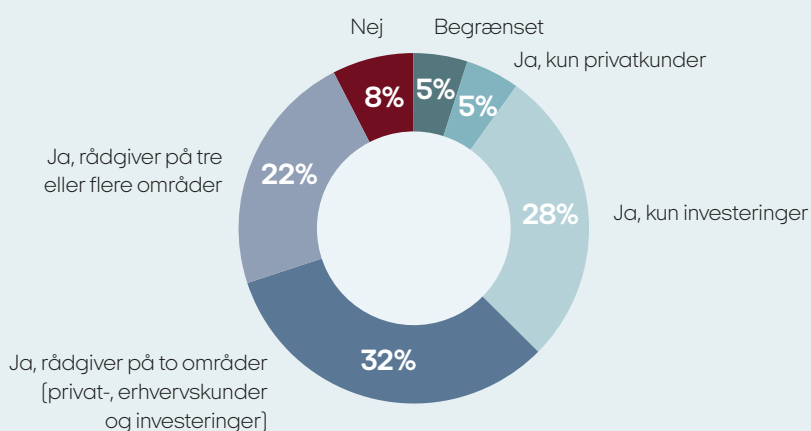
4. Bæredygtighed indtager større rolle i rådgivningen

Finans Danmarks medlemmer er i meget stort omfang begyndt at inddrage bæredygtighed i den rådgivning, de yder til kunderne. For ni ud af ti institutter i undersøgelsen indgår bæredygtighed i rådgivningen.

Rådgivning om bæredygtighed er især udbredt, når institutterne rådgiver deres kunder om investeringer, men hos mange indgår det også i rådgivningen af privatkunder og erhvervskunder.

Er I begyndt at inddrage bæredygtighed i rådgivningen?

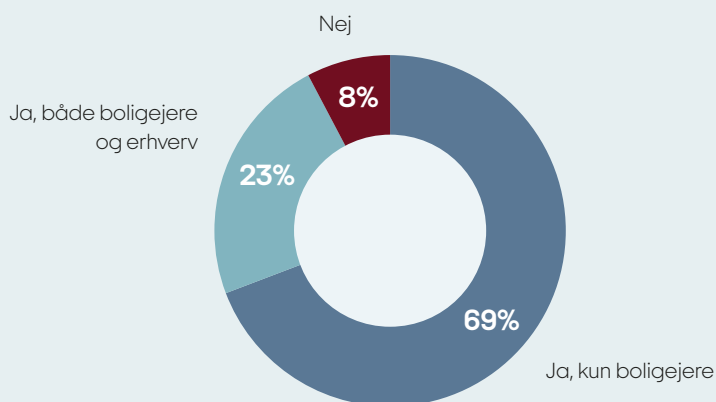

Mere rådgivning om energirenovering af boliger

Fokus på klima og energi har medført, at energirådgivning i stigende omfang indgår i dialogen med kunderne hos stort set alle penge- og realkreditinstitutter. Flere penge- og realkreditinstitutter har til formålet udviklet brugervenlige værktøjer, som kan hjælpe boligejere med at vurdere gevinsterne ved at energirenovere deres bolig.

En lang række af især mindre og mellemstore pengeinstitutter bruger Totalkredits Energiberegner. Men der er også andre redskaber. F.eks. er Nordea en del af samarbejdet bag beregneren i Bodil Energi, Jyske Bank står bag bedstehjem.dk, og Danske Bank har energihjem.dk.

Er energirådgivning blevet en større del af dialogen med kunderne?

Broager Sparekasse har i samarbejde med Project Zero en konkurrence om at blive årets energibolig. Formålet med konkurrencen er at inspirere flere i området med at gå i gang med at energirenovere deres bolig.

Suðuroyar Sparikass på Færøerne har for mere end ti år siden udviklet et energi-anvendelses-forbedringslån [CO₂-lån] til boliger, hvor kunden får testet sin bolig for energiforbedringer af professionelle og får incitament til at vælge den mest energifornuftige forbedring.

Bæredygtighed inddrages i finanssektorens uddannelser

En grønnere verden kræver nye kompetencer. Forum for Bæredygtig Finans anbefalede, at der sikres efteruddannelse og kompetenceudvikling i sektoren på både medarbejder-, leder og bestyrelsesniveau.

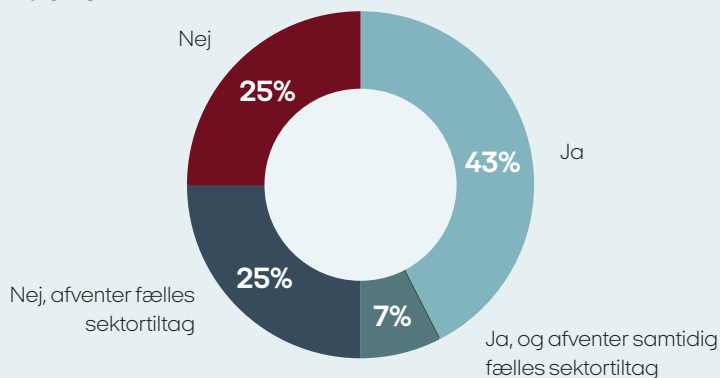
De ansatte skal være godt klædt på til nye opgaver med bæredygtighed i fokus – det gælder både rådgivning, risikostyring og kredit. Den uddannelsesindsats er ca. halvdelen af medlemmerne selv gået i gang med for deres egne medarbejdere. Finans Danmark samarbejder også med FA, Finansforbundet og LOPI om at få styrket uddannelses tilbuddene til ansatte i finanssektoren, blandt andet i regi af Finanssektorens Uddannelsescenter. I maj 2021 starter der et pilotprojekt op for erhvervsrådgivere. Læs mere om initiativet i pressemeddelelsen "Nyt pilotprojekt skal afdække kompe-

tencebehov inden for bæredygtig finans" på fida.dk.

Desuden er der i regi af Finanssektorens Uddannelsescenter allerede udbudt flere onlinemoduler og kurser om bæredygtighed – og mere er på vej.

Uddannelsesindsatsen i sektoren har i første omgang været mest fokuseret på rådgiverne – altså dem, der er i frontlinjen, og som gennem tusindvis af samtaler med kunder og danske virksomheder kan gøre en forskel. Rådgiverne vil være mere aktive i forhold til kunderne ved at bruge naturlige kontaktpunkter til en dialog om energiforbedringer, udskiftning af varmekilde, præferencer for bæredygtighed i deres investeringer mv. Og eksempelvis har Finans Danmark været med til at udarbejde

Er I i løbet af 2020 gået i gang med at videre-uddanne medarbejderne inden for bæredygtighed?

forskellige redskaber, som kan hjælpe rådgivere i dialogen med deres kunder om energireoveringer.

Men uddannelsesindsatsen gælder alle, både medarbejdere, ledere og bestyrelsesmedlemmer. Eksempelvis har Copenhagen Business School i 2020 lanceret en ny bestyrelsesuddannelse for investerings-

foreninger og kapitalforvaltere, som Investering Danmark, der hører under Finans Danmark, har været med til at udvikle. Et vigtigt element i uddannelsen er at klæde investeringsforeningernes bestyrelsesmedlemmer på til at træffe beslutninger om bæredygtighed.

Arbejdet vil fortsætte i 2021.

5. Stigende efterspørgsel efter bæredygtige produkter

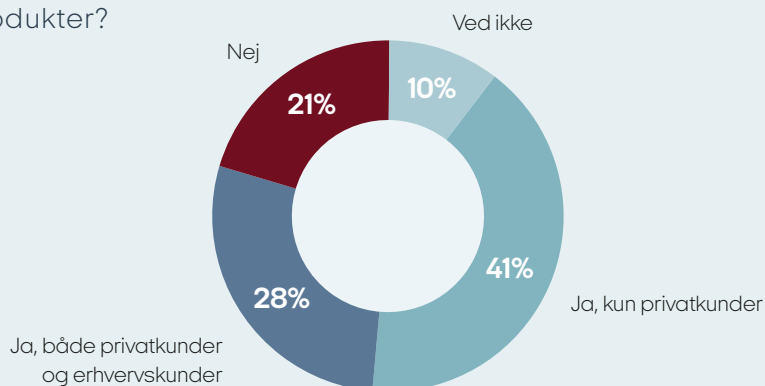
Syv ud af ti penge- og realkreditinstitutter i undersøgelsen oplever en stigende efterspørgsel efter bæredygtige produkter. Nogle institutter oplever primært den stigende efterspørgsel fra deres privatkunder, mens det for andre gælder både de private kunder, erhvervs-kunder og særlige kunde-segmenter såsom institutionelle investorer.

EPINION

Over halvdelen af danskerne synes, det er en meget god idé eller god idé, at finanssektoren arbejder for at introducere flere grønne produkter.

Oplever I stigende efterspørgsel efter bæredygtige produkter?

6. Flere bæredygtige produkter på hylderne

Hvis vi skal nå i mål med Paris-aftalen og regeringens egen ambition om 70 procent CO₂-reduktion i 2030, er det en fælles opgave. Derfor har Forum for Bæredygtig Finans anbefalet Finans Danmarks medlemmer at tilbyde attraktive låne- og investeringsprodukter til bæredygtige aktiviteter, som giver kunderne gode muligheder for at vælge en grønnere og mere bæredygtig vej. På den måde imødekommer finanssektoren også kundernes øgede efterspørgsel på netop bæredygtige produkter.

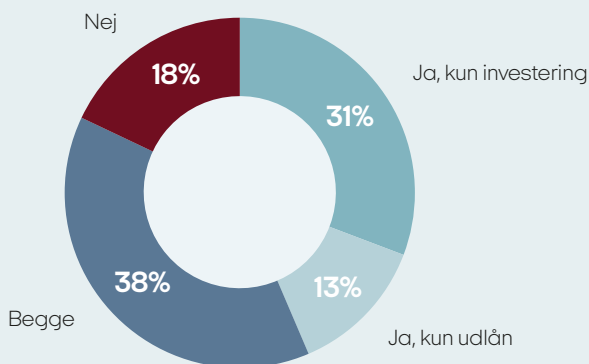
Grøn og bæredygtig produktudvikling har da også fået fart på i 2020. Otte ud af ti

EPINION

Knap halvdelen af danskerne synes, at man skal kunne få bedre lån, hvis man køber elbil eller bolig med godt energimærke.

medlemmer har lanceret nye bæredygtige produkter, og for næsten halvdelen gælder det både låne- og investeringsprodukter målrettet et bedre klima eller sociale forhold. Ved udgangen af 2020 tilbød godt ni ud af ti institutter bæredygtige produkter.

Har I lanceret nye produkter i 2020 som bæredygtige eller grønne produkter?

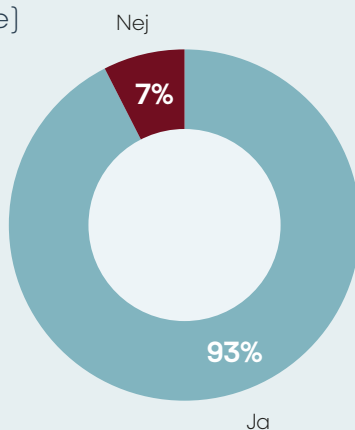
For mange af de mindre og mellemstore pengeinstitutter sker det blandt andet ved, at de tilbyder bæredygtige produkter, som leveres gennem fællesskaber med eksterne samarbejdspartnere. Disse produkter udvikles ofte i samarbejde med repræsentanter fra udvalgte pengeinstitutter samt

medarbejdere fra de to brancheforeninger Lokale Pengeinstitutter og Landsdækkende Banker. Eksempler på sådanne samarbejder er grønne realkreditlån gennem DLR Kredit og energibesparende kundetiltag gennem Totalkredit.

Otte ud af ti medlemmer har lanceret nye bæredygtige produkter i løbet af 2020.

Tilbyder I bæredygtige [sociale eller grønne] produkter i dag?

Bæredygtige lån til mere energieffektive boliger

Mange penge- og realkreditinstitutter har sat særskit fokus på at støtte deres kunder med at få identificeret konkrete tiltag, der kan gøre deres boliger mere energieffektive. Som beskrevet ovenfor indgår det mange steder i dialogen om finansiering af den enkelte bolig. Mange institutter – både de større, der er til stede over hele

landet, og de mindre, der arbejder lokalt – har samtidig indført særlige grønne og bæredygtige lån til at finansiere energirenoveringer i kundernes boliger, som gør det nemt og attraktivt at få finansieringen på plads og dermed bidrager til, at flere danskere kommer i gang med i at energirenovere deres boliger.

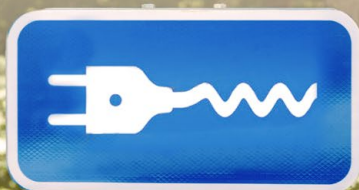
Mange penge- og realkreditinstitutter har sat særskit fokus på at støtte deres kunder med at få identificeret konkrete tiltag, der kan gøre deres boliger mere energieffektive.

Nordea har et Energisparelån, som er øremærket energiforbedrende tiltag i boligen dækkende både små og større tiltag såsom isolering, nye vinduer og udskiftning af oliefyr.

Sparekassen Vendsyssel har et Grønt Energilån til udskiftning af oliefyr med varmepumpe og et Energilån til finansiering af solceller på taget.

Store som små pengeinstitutter har udviklet en lang række forskellige typer af grønne billån, som kunderne kan vælge imellem, når de f.eks. skal finansiere en ny elbil.

Grønne billån på fremmarch

Et reelt skifte til nul- og lavemissionsbiler udgør et væsentligt element i den danske strategi for en grøn omstilling, der indfrier målet om en reduktion på 70 pct. i CO₂-udledning i 2030. Det fremgår også af de to delrapporter fra kommissionen for grøn omstilling af personbiler med Anders Eldrup som formand. I slutningen af 2020 er der indgået politisk aftale om bilbeskatningen, som understøtter udskiftningen af danskernes biler med grønnere alternativer.

Finanssektoren har også engageret sig aktivt med tiltag, der skal understøtte, at danskerne i stigende omfang vælger grønne biler. Store som små pengeinstitutter har udviklet en lang række forskellige typer af grønne billån, som kunderne kan vælge imellem, når de f.eks. skal finansiere en ny elbil. Og igennem deres leasingselskaber har f.eks. Danske Bank, Nordea og Jyske Bank særlige løsninger til virksomheder, der ønsker at lease en grøn bilpark baseret på elbiler og plugin-hybrider. I 2020 rundede omfanget af grønne billån 3 mia. kr.

Folkesparekassen har et billån, hvor renten afhænger af CO₂-udledningen, så renten er lavest på lån til biler, der kører på el eller brint.

Merkur Andelskasse forsøger at fremme udbredelsen af bl.a. elbiler ved ikke at yde lån til nye biler, der drives med benzin eller diesel.

Nykredit Bank har et lån til elbiler på særligt attraktive vilkår.

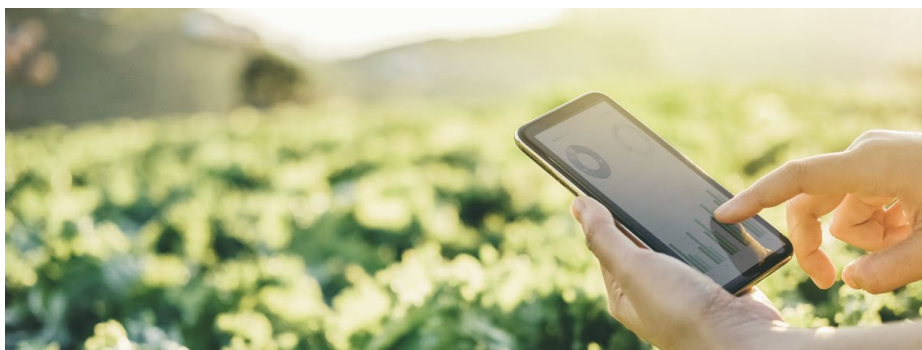
Den finansielle sektor understøtter virksomhedernes omstilling

En succesfuld bæredygtig omstilling bliver et afgørende indsatsområde for mange virksomheder i de kommende år. Derfor er det også et fokusområde i penge- og real-kreditinstitutternes erhvervsafdelinger, og der udvikles blandt andet nye grønne lån til

virksomhederne, som skal understøtte og tilskynde dem i deres omstilling. Dermed bidrager finanssektoren til, at vi får både små og store virksomheder med, så dansk erhvervsliv forbliver konkurrencedygtigt i fremtiden.

Danske Bank har dialog med erhvervs kunder om bæredygtighed og tilbyder særlige bæredygtige produkter f.eks. "sustainability linked loans", hvor prisen på lånet afhænger af, om kunden når et fastsat mål for eksempelvis reduktion af kundens CO₂-udledning. Desuden er iværksættere i fokus i +Impact-plattformen, som hjælper impact startup-virksomheder med deres vigtigste udfordringer og fokuserer på at forbinde dem med potentielle investorer. Impact startup-virksomheder er nye virksomheder med et forretningsgrundlag, hvor bæredygtige løsninger er i centrum.

Nykredit har oprustet med en specialenhed, som har fokus på ESG-rådgivning til de største erhvervs kunder og ejendomsinvestorer, herunder hjælp til at forbedre deres ESG-rating.

Ringkjøbing Landbobank har allerede omfattende erfaring gennem en årrække med at finansiere vedvarende energianlæg som vindmøller, solcelleanlæg og biogasanlæg.

Folkesparekassen har et såkaldt 'Verdensmåls lån' til virksomheder, hvor virksomheden årligt skal oplyse om fremdriften i virksomhedens aktiviteter for verdensmålene, som lånet er givet til.

I 2020 blev der blandt Investering Danmarks medlemmer introduceret 33 nye aktiefonde, hvoraf 45 pct. er betegnet som bæredygtige eller grønne.

Gode muligheder for at vælge bæredygtige investeringer

Hvis danskerne skal investere bæredygtigt, kræver det, at der er tilgængelige og attraktive investeringsmuligheder. Alle danske kapitalforvaltere og pengeinstitutter har derfor fokus på at udvikle bæredygtige investeringsprodukter, og arbejder efter FNs principper for ansvarlige investeringer (PRI, se mere i afsnit 17).

Udbuddet af danske investeringsfonde, der er betegnet som bæredygtige eller grønne, er steget fra 55 i slutningen af 2019 til 70 i begyndelsen af 2021.¹ Disse fonde var populære blandt investorerne i 2020. Knap en fjerdedel af investorernes nettokøb, dvs. investorernes køb fratrukket salg, i danske investeringsfonde i 2020 var i fonde, der er betegnet som bæredygtige

eller grønne. Den grønne tendens ses især blandt nye aktiefonde. I 2020 blev der blandt Investering Danmarks medlemmer introduceret 33 nye aktiefonde, hvoraf 45 pct. er betegnet som bæredygtige eller grønne.

Investeringsprincipperne i disse fonde kan f.eks. være baseret på, hvilke selskaber der ventes at kunne bidrage til transitionen mod en bæredygtig og cirkulær økonomi, og hvordan selskaberne bidrager til FN's Verdensmål eller en strategi om at følge et anerkendt bæredygtighedsindeks. Der findes mange forskellige bæredygtighedsprofiler, og derfor er det vigtigt, at man som investor sætter sig ind i den enkelte fonds investeringsformål.

¹ Opgørelsen baserer sig på en simpel optælling af antal fonde, hvor ordet "bæredygtig" eller "grøn" indgår i fondens navn. Det forventes, at opgørelsen fremover vil basere sig på kommende fælles EU-standarder.

En svanemærket investeringsfond skal opfylde 25 obligatoriske krav, der regulerer de forskellige måder, som fonden kan påvirke virksomheder på.

Inden for EU findes der endnu ikke en fælles definition af bæredygtige investeringer, men der arbejdes på at udvikle en EU-standard (den såkaldte Ecolabel) og en fælles klassificering af bæredygtige investeringer [EU's regler om rapportering i den såkaldte disclosureforordning og EU's bæredygtige taksonomi]. Når disse ordninger er på plads, vil de kunne anvendes som målestok for opgørelsen af bæredygtighed, og det vil gøre det nemmere for helt almindelige investorer at sammen-

ligne investeringsprodukter på tværs af bl.a. fonde og lande (se mere om arbejdet i EU i afsnit 16).

I en række EU-lande er der dog allerede etableret flere lokale miljømærkninger inden for investeringsområdet. Et eksempel herpå er Svanemærket. Mange danskere kender allerede Svanemærket fra en række forbrugsprodukter, og siden 2017 har det været muligt at svanemærke investeringsfonde.

Svanemærkede Investeringsfonde

Målet med Svanemærket er at mindske den samlede miljøbelastning fra produktion og forbrug, og i 2017 blev det muligt at svanemærke investeringsfonde – ligesom det kendes fra f.eks. shampoo og opvaskemidler. Miljømærkning Danmark, der er en selvstændig enhed hos Dansk Standard, er ansvarlig for Svanemærket.

En svanemærket investeringsfond skal opfylde 25 obligatoriske krav, der regulerer de forskellige måder, som fonden kan påvirke virksomheder på. Det vil blandt andet sige gennem fravalg og tilvalg af virksomheder, som den investerer i. Samtidig skal investeringsfonden forvaltes åbent og aktivt søge at påvirke de selskaber, der er investeret i, til at blive endnu mere bæredygtige.

7. Social ansvarlighed og god ledelse

Klimaet har fået et enormt fokus i næsten alle lag af samfundet i de seneste år – også i finanssektoren – og med god grund. Men bæredygtighed er mere end klima. Det er også social ansvarlighed og god ledelse. Det er vigtige aspekter, som finanssektoren arbejder på at fremme.

På investeringsområdet har social ansvarlighed og god ledelse traditionelt været en del af det at investere ansvarligt. Det har altid været en del af processen/praksis, at undersøge og vurdere de sociale og ledelsesmæssige forhold i de selskaber, der investeres i. I tråd med det har Investering

Danmark i 2020 udviklet en brancheanbefaling med god praksis for, hvordan danske kapitalforvaltere bør tænke bæredygtighed – og dermed også sociale og ledelsesmæssige aspekter – ind i forretningen. [Se mere om brancheanbefalingen i afsnit 10.]

Danmarks lokale pengeinstitutter har også en lang tradition for at udvise social ansvarlighed samt understøtte vækst og udvikling i deres lokalområder, blandt andet ved at tage initiativ til og støtte projekter, som styrker udviklingen, kulturlivet og fællesskabet i de lokalområder, de er en del af.

Sparekassen Sjælland-Fyn og deres involvering i udviklingen af lokalområdet Vig Bakke. Sparekassen har indgået i et samarbejde med en række virksomheder om at etablere et nyt boligområde og træder ud, når projektet er godt i gang.

Sparekassen Kronjylland blev kåret til Europas bedste arbejdsplads i 2020 af analysevirksomheden Great Place to Work. Det er første gang siden 2011, at en dansk virksomhed vinder en af kategorierne.

En mere bæredygtig verden i 2030 kræver en indsats, som ingen kan løfte alene. Det er en fælles opgave, som skal løftes på tværs af finanssektoren og i samarbejde mellem forskellige brancher, myndigheder og lande.

Finanssektorens fælles initiativer og samarbejder

En mere bæredygtig verden i 2030 kræver en indsats, som ingen kan løfte alene. Det er en fælles opgave, som skal løftes på tværs af finanssektoren og i samarbejde mellem forskellige brancher, myndigheder og lande.

Som opfølgning på anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans har Finans Danmark sat gang i konkrete udviklingsprojekter, som blandt andet indebærer udvikling af en model for opgørelse af CO₂-aftryk, den første fælles opgørelse af sektorens

indsats for bæredygtighed samt som den første kapitalforvaltningsbranche i verden, der har sat et fælles mål for CO₂-reduktion. Desuden er Finans Danmark også blevet inviteret til at være samarbejdspartner og bidrage med viden og idéer til både regeringens klimapartnerskaber og andre private organisationers projekter.

I de kommende afsnit redegør vi for de vigtigste resultater og indsatsområder samt Finans Danmarks videre arbejde med bæredygtig finans.

8. Model for opgørelse af CO₂-aftryk

Finans Danmark har i 2020 udviklet en model, som indeholder principper og metoder for, hvordan virksomheder i finanssektoren kan udregne, hvor stort et CO₂-aftryk de er med til at finansiere gennem udlån og investeringer. Den giver dermed rammerne for, hvordan det enkelte pengeinstitut eller kapitalforvalter kan indsamle og sammenregne de bedst tilgængelige oplysninger om CO₂-aftrykket.

Modellen kan bruges, når pengeinstitutterne låner ud til private kunder og erhvervslivet. Det kan f.eks. være helt almindelige realkreditlån til køb af bolig eller banklån til køb af bil, samt finansiering til virksomheders høje ambitioner om en grøn omstilling af deres forretning. Modellen kan også bru-

ges til at opgøre CO₂-aftryk på danskernes private investeringer i f.eks. investeringsfonde samt deres pensionsopsparing.

Modellen giver mulighed for, at det enkelte pengeinstitut eller kapitalforvalter på sigt kan sætte mål for reduktion af det CO₂-aftryk, som deres udlån og investeringer genererer. Den kan desuden understøtte dialogen med kunderne – borgere og virksomheder – om, hvordan de hver især kan gøre deres fodspor mere grønne.

Jyske Bank, Danske Bank og Nykredit har allerede offentliggjort finansierede CO₂-aftryk opgjort efter Finans Danmarks model, og flere andre institutter er gået i gang med at implementere modellen.

Finans Danmarks CO₂-model sætter rammerne for, hvordan medlemmerne kan indsamle og sammenregne de bedst tilgængelige oplysninger om CO₂-aftrykket i deres investeringer og udlån.

9. Klimamål for investeringsfonde

I dag har ca. 785.000 danskere – som svarer til ca. hver syvende dansker – investeret via en investeringsfond. I 2020 nåede de samlede investeringer i investeringsfondene målrettet private investorer op på knap 1.022 mia. kr., og beløbet vokser år for år.

Danskernes milliardinvesteringer kan både sikre de enkelte investorer afkast og samtidig være med til at arbejde for den grønne omstilling.

Hvis klimaudfordringen skal løses, kræver det, at der sættes ambitiøse og målbare målsætninger, også for danskernes investeringer. Derfor gav Investering Danmark på det årlige topmøde Climate Investment Summit i november 2020, som den første investeringsbranche i verden, tilsagn om at reducere CO₂-aftrykket for danske aktiefonde henvendt til private investorer (herafter danske aktiefonde) med 75 pct. frem mod 2030 i forhold til verdensaktieindekset² i 2020. Med ca. 377 mia. kr. investeret i danske aktiefonde svarer en reduktion i CO₂-aftrykket på 75 pct. sammenlignet med verdensaktieindekset i 2020 til knap 2.700.000 tons CO₂ om året. Det er mere end den

mængde CO₂, som 150.000 gennemsnitlige danskere tilsammen udleder om året.³ Læs mere i kronikken, som Finans Danmark er afsender af sammen med klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgensen samt Forsikring og Pension.

Når danskerne investerer, er det i sidste ende deres egen beslutning, hvad de vælger at investere i. Investeringsbranchen har dog et stort ansvar for, at der stilles grønne investeringsmuligheder til rådighed for danskerne, og at det er gennemskueligt for investorerne, hvordan deres investeringer påvirker omverdenen. Med det tiårige klimamål har Investering Danmark forpligtet sig til at tilbyde produkter, der bidrager til den grønne omstilling. Samtidig sikrer klimamålet, at branchen har et incitament til at rådgive kunderne om mulighederne for at investere bæredygtigt.

Læs mere om klimamål og opgørelsesmetoden i faktaarket "Danskernes investeringer skal bane vejen for den grønne omstilling" på fida.dk. Find metodebeskrivelsen "Opgørelsesmetode for Investering Danmarks klimamål" på fida.dk.

² MSCI ACWI [All Countries World Index]

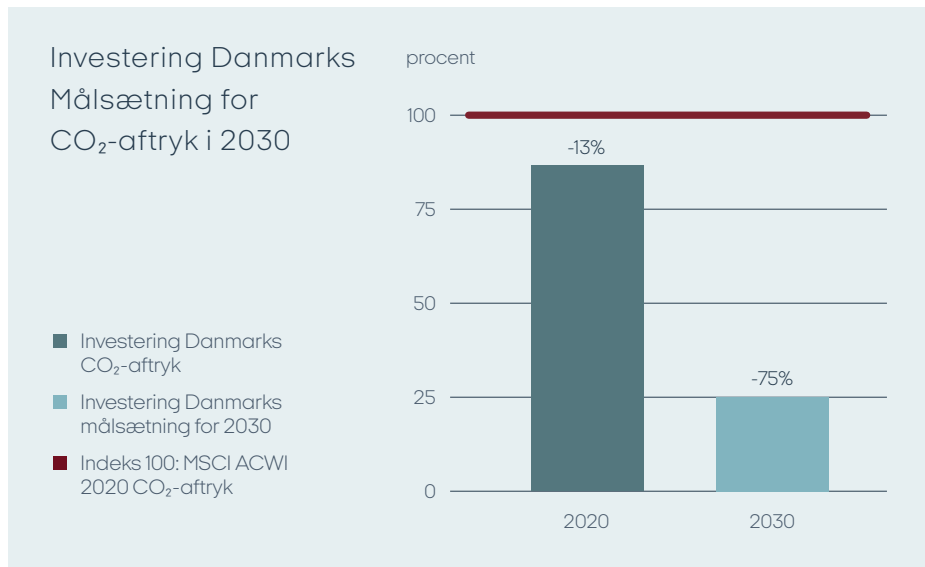
³ Ifølge Concito udleder en dansker i gennemsnit 17 tons CO₂ om året.

Status på klimamål

Ultimo 2020 var CO₂-aftrykket fra danske aktiefonde 13 procent lavere end verdensindeksets CO₂-aftryk i 2020. Med en samlet portefølje på ca. 377 mia. kr. i danske aktiefonde giver et 13 pct. lavere

CO₂-aftryk en besparelse på knap 470.000 tons CO₂ sammenlignet med investeringer for et tilsvarende beløb i verdensaktieindekset i 2020. Den lavere udledning af CO₂ svarer til ca. 100.000 flyrejser til Thailand.

10. Brancheanbefalinger for bæredygtig kapitalforvaltning

Samtidig med klimamålet lancerede Investering Danmark på Climate Investment Summit 2020 et nyt sæt brancheanbefalinger om, hvordan danske kapitalforvaltere bør tænke bæredygtighed ind i deres forretningsmodeller. Med anbefalingerne ønsker Investering Danmark at sende et klart signal om at sætte barren højt. Ikke alene på klima og miljø, men på bæredygtighed generelt.

Anbefalingerne handler om alt fra analyser af mulige investeringer til konkrete investe-

ringsbeslutninger og til aktivt – som aktionærer i de selskaber, branchen investerer i – at præge selskaberne i en mere bæredygtig retning. Det skal også blive lettere for kunder at skelne mellem og sammenligne, hvor bæredygtige de forskellige investeringsfonde er.

Med brancheanbefalingen opfordres medlemmerne til at rapportere om klima i henhold til principperne i de såkaldte Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)-principper, som også regeringen

Aktivt ejerskab

Et centralt element inden for bæredygtig kapitalforvaltning er udøvelsen af aktivt ejerskab. Ved aktivt ejerskab udnytter investor sit ejerskab til at påvirke adfærden hos de selskaber, der investeres i. Påvirkningen af selskaberne kan for investeringer i aktier udøves formelt gennem stemmeafgivning på generalforsamlinger. Derudover kan indflydelsen for både aktie- og obligationsinvesteringer udøves via engagement og dialog med selskaberne. Aktivt ejerskab kan eksempelvis bruges til at påvirke selskabernes håndtering af klima- og miljøproblematikker samt måden, selskaberne ledes på.

Investering Danmark anbefaler sine medlemmer at udøve aktivt ejerskab i samarbejde med andre investorer for at opnå mest mulig indflydelse på selskaberne. Det sker bl.a. i regi af Climate Action 100+ med deltagelse af investorer verden over. På den måde kan vi som investorer lægge pres på virksomhedernes forretningsstrategi. Det er ikke på samme måde muligt ved at ekskludere virksomheder fra porteføljen.

Investering Danmark anbefaler sine medlemmer at udøve aktivt ejerskab i samarbejde med andre investorer for at igangsætte grønne tiltag i selskaberne.

støtter. Konkret betyder det f.eks., at medlemmerne opfordres til at rapportere på de enkelte investeringsfondes CO₂-aftryk. Dermed får den enkelte dansker et rigtig godt grundlag for at bruge klimaaftrykket som parameter i deres beslutningsproces.

Anbefalingerne er struktureret i syv temaer:

- Politik og samfundsansvar
- ESG-integration
- Aktivt ejerskab via stemmeafgivelse og dialog
- Normbaseret screening
- Aktivitetsbaseret screening
- Rapportering
- Særlige overvejelser i forbindelse med statsobligationer

Læs "Brancheanbefaling vedrørende minimumshåndtering af bæredygtighed" på fida.dk.

11. Klimapartnerskab med regeringen

Regeringen har sammen med erhvervslivet i 2019 etableret 13 klimapartnerskaber, som har til opgave at foreslå konkrete tiltag, der reducerer erhvervslivets udledninger af drivhusgas og styrker virksomhedernes grønne konkurrenceevne. Finans Danmark deltager sammen med Forsikring og Pension, Aktive Ejere og Fondsmæglerforeningen i Finanssektorens klimapartnerskab.

Finanssektorens klimapartnerskab afleverede i marts 2020 sin rapport til regeringen i form af en køreplan for, hvordan partnerskabet kan bidrage til, at Danmark når målet om at reducere sin udledning af CO₂ med 70 pct. i 2030. Læs rapporten på fida.dk under titlen "Køreplan for finanssektorens klimapartnerskab".

I naturlig forlængelse af det ser finanssektorens klimapartnerskab det som sin vigtigste opgave at finansiere bæredygtige initiativer i andre sektorer på markedsmæssige vilkår. Fra energibesparende tiltag i boliger og små og mellemstore virksomheder til store energiinfrastrukturprojekter som udbygning af havvind og el-transmissionsnet samt en energi-ø i Nordsøen. Hertil kommer udvikling og skalering af grønne teknologier, der bl.a. omdanner el til CO₂-frit drivemiddel (Power-to-X) og reducerer klimaaftrykket hos landbrugets husdyrhold. Foruden finansieringen af bæredygtige aktiviteter har finanssektoren fokus på at bruge natur-

lige kontaktpunkter med kunderne aktivt til at have en dialog om mulige energiforbedringer, f.eks. i forbindelse med renoveringer og huskøb.

Virksomhederne i finanssektoren har desuden forpligtet sig i køreplanen til at reducere egne udledninger af drivhusgasser med mindst 70 pct. frem mod 2030, også selv om sektorens egen udledning i forvejen er meget lille.

Finans Danmark har taget udgangspunkt i de 20 anbefalinger fra Forum for Bæredygtig Finans i udarbejdelse af køreplanen for Finanssektorens klimapartnerskab. Det drejer sig blandt andet om at sætte mål for og monitorere reduktion af kundernes CO₂-aftryk; integrere bæredygtighed i egne forretningsmodeller; få flere bæredygtige produkter på hylderne samt at reducere udledningerne fra finanssektoren.

Næste skridt er, at Finans Danmark i 2021 sammen med de andre klimapartnerskaber og Erhvervsministeriet og Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet skal udarbejde opfølgende sektorkøreplaner med overblik over anbefalinger, aktiviteter og politiske tiltag, som er igangsat siden arbejdet i klimapartnerskaberne blev indledt. Det finansielle klimapartnerskab skal levere sin opfølgende sektorkøreplan i september 2021.

12. Grønt erhvervsforum og fælles metode til opgørelse af CO₂

Finansklimapartnerskabet deltager også i det af regeringen nedsatte Grønt Erhvervsforum, som løbende følger arbejdet i de 13 klimapartnerskaber inden for erhvervslivets sektorer med fokus på fremdrift i sektorenes køreplaner samt synergier og samarbejdsflader mellem de forskellige klimapartnerskaber.

Grønt Erhvervsforum og de andre klimapartnerskaber har anerkendt udviklingen af Finans Danmarks CO₂-model som et vigtigt element i den grønne omstilling. Og regeringen har i 2020 bedt Finanssektorens klimapartnerskab, med Finans Danmark i spidsen, om at udvikle en fælles metode til at opgøre CO₂-udledninger i et

bredt samarbejde med myndigheder og andre organisationer på tværs af alle 13 klimapartnerskaber.

Det arbejde var Finans Danmark allerede gået i gang med som opfølgning på anbefalingerne fra Finans Danmarks Forum for Bæredygtig Finans i 2019, og det er nu båret ind i regeringens klimapartnerskaber og Grønt Erhvervsforum.

Samarbejdsprojektet har den 25. marts afleveret en rapport med 11 anbefalinger til Grønt Erhvervsforum med konkrete forslag til initiativer, som kan understøtte en datadrevne grøn omstilling. Læs mere om fælles model for CO₂-måling på fida.dk.

Grønt Erhvervsforum og de andre klimapartnerskaber har anerkendt udviklingen af Finans Danmarks CO₂-model som et vigtigt element i den grønne omstilling.

13. Energirenoveringskampagne "Byg om, så det kan mærkes"

Cirka 40 pct. af Danmarks energiforbrug kommer fra ejendomme. Knap hver tredje bolig er i energimæssig dårlig stand, og langt de fleste boliger er renoveringsparate. Derfor er energirenoveringer af bygninger en vigtig nøgle til at nedbringe det samlede energiforbrug – og dermed også CO₂-udledningen. Og her kan penge- og realkreditinstitutter spille en vigtig rolle ved at bruge de naturlige kontaktpunkter med kunderne – for eksempel møder i forbindelse med låneomlægninger – til at have en dialog med boligkøberne og boligejerne om mulige energiforbedringer i forbindelse med valg af boligfinansiering.

Derfor har Finans Danmark indgået et samarbejde med Energistyrelsen om energirenoveringskampagnen "Byg om, så det kan mærkes" (se spareenergi.dk). Finans Danmark har i 2020 bidraget til at udarbejde forskellige redskaber, som kan hjælpe bankrådgivere til at tage en dialog med deres kunder om energirenovering. Desuden er der planlagt et virtuelt webinar i 2021, som skal klæde bankrådgiverne bedre på til en grøn snak med kunderne.

Byg om, så det kan mærkes

14. 6 veje til grønnere landdistrikter

Energieffektiviseringer af ejendomme er et vigtigt skridt i den bæredygtige omstilling af samfundet. Ingen må blive afskåret fra muligheden for at energirenovere deres bolig – uanset hvor i landet de bor. Derfor har Finans Danmark i samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd i november 2020 lanceret seks forslag, der vil kunne skabe endnu mere aktivitet i landdistrikterne, og samtidig bidrage til den grønne omstilling af samfundet.

Forslagene er i tråd med anbefalingerne fra finanssektorens klimapartnerskab og fra Forum for Bæredygtig Finans, og er blandt andre:

- En udvidelse af BoligJobordningen, så man kan få fradrag i forbindelse med nedrivning af bygninger i meget dårlig energiklasse
- Mulighed for at "opspare" sit håndværkerfradrag over flere år
- Øremærkede midler i Danmarks Grønne Investeringsfond til målrettede energirenoveringer i landdistrikterne.

Finans Danmark og Landdistrikternes Fællesråd har foreslået disse tiltag, da det vil kunne hjælpe og tilskynde flere danskere til at energirenovere deres hjem. Tidligere undersøgelser fra Finans Danmark viser, at offentlige tilskud kan få flere til at gennemføre energirenoveringer. Samtidig kan

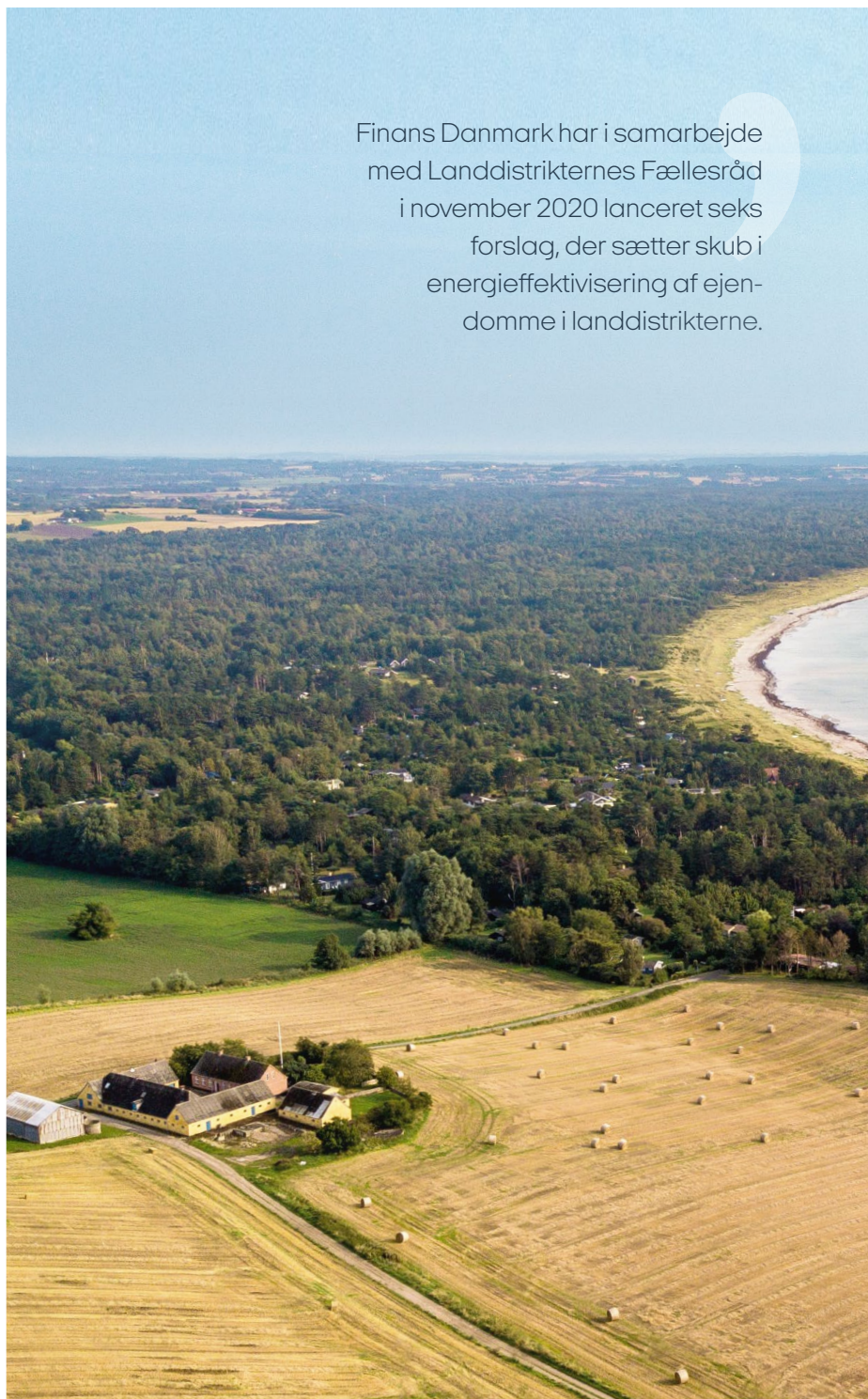
tilskudsordninger og alternative finansieringsmuligheder være en hjælp til de boligejere, der på grund af ejendommens værdi eller deres økonomi ikke kan opnå finansiering til energirenoveringer på markedsvilkår. I de tilfælde kan penge- og realkreditinstitutter i dialogen med kunderne henvise til de alternative tiltag. På samme måde er det også vigtigt at få virksomheder i hele landet med i den grønne omstilling. Derfor foreslår Finans Danmark og Landdistrikternes Fællesråd også i udspillet, at:

- midler i Vækstfonden blandt andet øremærkes til virksomheder, der tilbyder boligejerne grønne løsninger.
- lånegrænsen på vækstlån til virksomheder i landdistrikterne sænkes til 0,5 mio. kr.

De tiltag vil kunne understøtte virksomhederne i deres udvikling ved at give dem bedre adgang til risikovillig kapital, som kan være et supplement til lån fra penge- og realkreditinstitutterne, når nye grønne tiltag skal finansieres.

Læs hele udspillet "Finansiering af grønne investeringer - 6 veje til et grønnere Danmark" på fida.dk.

Finans Danmark har i samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd i november 2020 lanceret seks forslag, der sætter skub i energieffektivisering af ejendomme i landdistrikterne.

15. Den grønne omstilling af landbruget

Med sin årlige drivhusgasudledning på over 10 mio. ton ligger fødevarer- og landbrugssektoren i toppen blandt mest klimabelastende sektorer.⁴ Derfor er den bæredygtige omstilling af landbruget en vigtig indsats, hvis den samlede CO₂-udledning fra hele Danmark skal reduceres. Her skal finanssektoren spille en vigtig rolle. En af Forum for Bæredygtig Finans' anbefalinger er da også, at finanssektoren skal fremme transformationen til bæredygtig landbrugsdrift.

I løbet af 2020 har finanssektoren været repræsenteret med en række medlemmer

i Advisory Board for Bæredygtig finansiering af dansk landbrug. Arbejdet i dette rådgivende udvalg har blandt andet resulteret i rapporten "Bæredygtig Finansiering i Landbruget", som kan læses på landbrugsinfo.dk.

Herudover har finanssektoren udviklet produkter, som kan bidrage til at fremme omstillingen i landbruget. Eksempelvis har DLR Kredit lanceret et grønt realkreditlån for at understøtte den udvikling. Lånene er målrettet klimainvesteringer, f.eks. forbedringer i landbrugssektoren, der reducerer klimaaf-

⁴ "Kommissorium for klimapartnerskaber", tabel 2 på em.dk

Finans Danmark anbefaler, at det skal være muligt, at midler i Vækstfonden kan understøtte landmandens finansiering af grønne tiltag af mindre størrelse, som gør landbrugsbedriften mere bæredygtig.

trykket med mindst 30 pct. Derudover har Nykredit lanceret grøn maskinfinansiering, som gør det billigere for landmænd at lease og låne til maskiner og andet udstyr til landbruget, som fremmer den grønne omstilling.

Helt afgørende for den grønne omstilling i landbruget er også data og nye metoder til måling af bæredygtighed i landbrugsproduktionen. Måleværktøjer og handlingsplaner kan blandt andet bruges i dialogen mellem landbrugeren og penge- og realkreditinstitutter om investeringsplaner og finansiering af bæredygtige tiltag.

Derfor er Finans Danmark i dialog med SEGES om udviklingen af deres klimaværktøj, som blandt andet skal bruges til at opgøre landbrugsbedrifters klimabelastning. Det er vigtigt, at værktøjet bliver anvendeligt og tilgængeligt for finanssektoren, så det kan bruges i dialogen med landmanden om den grønne udvikling af bedriften.

Foruden bedre data og måleværktøjer vil omstillingen også kræve nogle nye supplerende finansieringsmetoder. Til det har Finans Danmark blandt andet i klimapartnerskabet og i dialog med politikere foreslået, at lovgivningen for Vækstfondens virke bliver ændret. Det skal være muligt, at midler i Vækstfonden kan understøtte landmandens finansiering af grønne tiltag af mindre størrelse, som gør landbrugsbedriften mere bæredygtig. En låneordning fra Vækstfonden vil være relevant i de tilfælde, hvor den grønne investering isoleret set er fornuftig og nødvendig i forhold til at gøre bedriften levedygtig, men hvor landbrugeren samlede økonomiske forhold ikke er tilstrækkelige til at kunne løfte finansieringen i de almindelige kreditinstitutter.

16. Bæredygtighed i EU

Hvis vi skal sikre, at Danmark kan gå i front, når det gælder bæredygtig finans, skal indsatsen forankres i EU, for på få år er EU blevet en frontløber, når det gælder politiske initiativer inden for området. Det er en positiv udvikling, som Finans Danmark kontinuerligt bidrager til og ønsker skal fortsætte i de kommende år.

Derfor har Finans Danmark i 2020 haft et fortsat stort fokus på at engagere sig i og bidrage til udvalgte strategiske dagsordener i EU, herunder særligt udarbejdelsen af den såkaldte EU-taksonomi, som danner rammerne for en fælles europæisk forståelse af, hvilke aktiviteter der kan anses som værende miljømæssigt bæredygtige.

EU's grønne taksonomi

I slutningen af 2019 nåede man til enighed om den såkaldte taksonomiforordning. Taksonomien definerer, hvornår en økonomisk aktivitet kan betragtes som miljømæssigt bæredygtig.

Taksonomien er bygget op om seks miljømål:

1. Modvirkning af klimænderinger
2. Tilpasning til klimænderinger
3. Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
4. Omstilling til en cirkulær økonomi
5. Forebyggelse og bekæmpelse af forurening
6. Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

En økonomisk aktivitet betragtes som miljømæssigt bæredygtig, hvis den bidrager væsentligt til et af de seks miljømål. Det er et krav, at aktiviteten udføres under overholdelse af en række internationale standarder for arbejdstager- og menneskerettigheder. Desuden må aktiviteten ikke skade et af de øvrige miljømål, selv om den opfylder et givent miljømål.

For at taksonomien skal kunne bruges i praksis, er det nødvendigt, at virksomhederne offentliggør de nødvendige informationer om, hvordan de lever op til taksonomikriterierne.

Kommissionen er i gang med at udvikle tekniske kriterier for de to klimamål, der skal finde anvendelse fra 1. januar 2022.

Finans Danmarks indsats i EU omfatter blandt andet at komme med konkret input til kommende EU-lovgivning samt organisere en række offentlige events og workshops og fremdrive et styrket nordisk samarbejde. Formålet med de aktiviteter er at bidrage til en ambitiøs og effektiv europæisk regulatorisk ramme for bæredygtig finans, der er nødvendig for at accelerere den bæredygtige omstilling og nå de politiske mål i Den Europæiske Grønne Pagt. Til det formål har det været vigtigt for Finans Danmark at sikre opmærksomhed om udviklingen i EU hos danske aktører, kommunikere om den finansielle sektors centrale rolle i omstillingen samt skabe synlighed både i og uden for sektoren om mulighederne og vigtigheden af en hensigtsmæssig lovgivningsramme for bæredygtig finans.

Arbejdet tager udgangspunkt i Finans Danmarks positionspapir, som er forankret i anbefalingerne fra Forum for Bæredygtig Finans:

1. Den såkaldte taksonomi, som skal sikre en fælles forståelse af, hvad der er bæredygtigt, skal kunne benyttes til at vurdere graden af bæredygtighed i udlån, og ikke kun i investeringer som oprindeligt tiltænkt.
2. Bæredygtighed handler ikke kun om klima og miljø. Taksonomien skal udvikles til også at omfatte sociale og ledelsesmæssige vilkår samt skadelige aktiviteter ('brun taksonomi').
3. Det er afgørende at sikre gennemsigtighed om bæredygtighed på tværs af samfundet. Derfor er der brug for mere data for bæredygtighed i et ensartet og digitalt format. Det kræver, at flere virksomheder i stigende grad oplyser om bæredygtigheden af deres aktiviteter. Og et fælles europæisk register for bæredygtighedsdata kan være med til at sikre adgang til disse data for blandt andet finansielle og ikke-finansielle virksomheder samt myndigheder.
4. Taksonomien skal være anvendelig i praksis og have den tilsigtede effekt. Kriterierne i taksonomien skal understøtte omstillingen af samfundet – og de skal løbende udbygges og tilpasses den bæredygtige udvikling. Samtidig skal taksonomien værne om danskeres adgang til billige realkreditlån samt skabe sikkerhed omkring danske realkreditobligationer. Derfor er det nødvendigt at kunne sikre forudsigelighed omkring graden af bæredygtighed for langsigtede produkter.

Hvis vi skal sikre, at Danmark kan gå i front, når det gælder bæredygtig finans, skal indsatsen forankres i EU.

Et af de store temaer i 2021 er at sikre, at ikke-finansielle virksomheder stiller troværdige bæredygtighedsdata om deres virksomhed til rådighed.

5. Der er akut behov for at sikre pålidelighed og sammenlignelighed mellem bæredygtighedsvurderinger, herunder for at modvirke såkaldt 'greenwashing'.
6. Der skal udvikles EU-standarder og mærkningsordninger, som øger gennemsigtighed og tillid for forbrugerne, f.eks. grønne obligationsstandarder.
7. EU bør på sigt udvikle en model for at måle CO₂-aftryk for investeringer og udlån.
8. Der bør være øget fokus på bæredygtighedsrisici hos både virksomheder og banker.
9. Den bæredygtige udvikling kan med fordel støttes af tiltag som skatter, subsidier og offentlige garantifonde.
10. EU skal arbejde for at accelerere og præge udviklingen af globale standarder og modeller.

Styrket gennemsigtighed

I 2020 har EU haft fokus på to spor inden for området bæredygtig finans. Det ene handler om at definere en fælles ramme for, hvilke aktiviteter der kan betragtes som bæredygtige – den såkaldte taksonomi. Det andet spor handler om ensartede krav til virksomheder og organisationer, om hvordan man kommunikerer om bæredygtige investeringer.

Finans Danmark har grundlæggende støttet begge initiativer, da et fælles klassifikationssystem og afrapporteringssprog er afgørende for at sikre, at der skabes en fælles forståelse for og gennemsigtighed om bæredygtighed på tværs af sektorer og Europa. Når vi har et fælles grundlag for at vurdere, hvad der er bæredygtigt, kan vi tage det næste skridt og sætte mål for, hvordan verden bliver mere bæredygtig i 2030.

Troværdige bæredygtighedsdata

Et af de store temaer i 2021 er at sikre, at ikke-finansielle virksomheder stiller troværdige bæredygtighedsdata om deres virksomhed til rådighed. Flere virksomheder skal oplyse mere og bedre om deres aktiviteter bidrag til den bæredygtige omstilling i henhold til taksonomien. Det er afgørende for at sikre, at både virksomheder og banker kan bruge EU-taksonomien og på en troværdig måde kan oplyse kunderne om graden af bæredygtighed i investeringerne, og at kundernes penge faktisk investeres i klima- og miljøvenlige virksomheder, når dette er aftalt.

Mere på vej fra EU

Men arbejdet slutter ikke her. EU-lovgivningskedlen fortsætter på fuldt tryk med at videreudvikle taksonomien, så det bliver muligt at sikre, at investeringer også understøtter virksomheder og aktiviteter, som socialt og ledelsesmæssigt kan anses for at være bæredygtige. Og samtidig skal det sikres, at

alle de mange og komplicerede regler spiller sammen på tværs af lovgivningen.

Finans Danmark vil fortsætte arbejdet med at initiere og understøtte dialog og samarbejder på tværs af sektorer om, hvordan man bedst kommer videre med lovgivningsarbejdet. Samtidig vil Finans Danmark spille ind med konstruktiv input til de konkrete lovgivningsinitiativer på europæisk plan – både via direkte arbejde med myndigheder og beslutningstagere og gennem nye og eksisterende alliancer med andre aktører i og uden for den finansielle sektor.

I nordisk regi planlægger Finans Danmark desuden en række high-level events om bæredygtig finans i løbet af foråret 2021. Formålet er at bidrage til den politiske dialog om de næste vigtige skridt på bæredygtig finans, som bliver en del af EU's kommende nye strategi på bæredygtig finans, samt styrke synligheden af den fælles nordiske indsats.

17. Den finansielle sektor deltager aktivt i internationale samarbejder

Som endnu et skridt i sektorens igangværende bidrag til en bæredygtig omstilling af samfundet underskrev Finans Danmark allerede i september 2019 på vegne af den finansielle sektor FN's Principles for Responsible Banking (PRB) og tilsluttede sig derefter Principles for Responsible Investment (PRI).

PRB består af seks principper (se nedenfor), som har til formål at få FN's 17 verdensmål for en bæredygtig udvikling og Paris-aftalens mål for CO₂-reduktion integreret i bankernes arbejde fra strategisk niveau til daglig forretning.

Jyske Bank, Danske Bank og Nykredit var blandt de 132 banker fordelt over hele verden, som underskrev PRB i forbindelse med FN's generalforsamling i 2019 – de såkaldte founding signatories. Siden har Sydbank, Spar Nord og Arbejdernes Landsbank

også tilsluttet sig PRB. Danmark er herved iblandt de lande i verden, hvor den største del af banksektoren har tilsluttet sig PRB. Flere af Finans Danmarks medlemmer, som har hovedsæde uden for Danmark, var også blandt de 132 founding signatories, eksempelvis Handelsbanken og SEB samt Nordea, som desuden tog aktivt del i udformningen af PRB.

PRI består ligeledes af seks centrale principper (se nedenfor), som forpligter investorerne til at tage samfundsansvar i forbindelse med deres investeringer. Som brancheorganisation forpligter man sig til at arbejde konkret med implementering af principperne og aktiv promovning af principperne over for alle interessenter.

Både PRB og PRI er udarbejdet i et fællesskab mellem bankerne, investeringsinstitutterne og FN's miljøorganisation UNEP.

Danmark er blandt de lande i verden, hvor den største del af banksektoren har tilsluttet sig FN's Principles for Responsible Banking.

UNEP FI's Principles for Responsible Banking (PRB)

Principle 1: Alignment

We will align our business strategy to be consistent with and contribute to individuals' needs and society's goals, as expressed in the Sustainable Development Goals, the Paris Climate Agreement and relevant national and regional frameworks.

Principle 2: Impact & Target Setting

We will continuously increase our positive impacts while reducing the negative impacts on, and managing the risks to, people and environment resulting from our activities, products and services. To this end, we will set and publish targets where we can have the most significant impacts.

Principle 3: Clients & Customers

We will work responsibly with our clients and our customers to encourage sustainable practices and enable economic activities that create shared prosperity for current and future generations.

Principle 4: Stakeholders

We will proactively and responsibly consult, engage and partner with relevant stakeholders to achieve society's goals.

Principle 5: Governance & Culture

We will implement our commitment to these Principles through effective governance and a culture of responsible banking.

Principle 6: Transparency & Accountability

We will periodically review our individual and collective implementation of these Principles and be transparent about and accountable for our positive and negative impacts and our contribution to society's goals.

UNEP FI's
Principles
for Responsible
Investment (PRI)

Principle 1: We will incorporate ESG issues into investment analysis and decision-making processes.

Principle 2: We will be active owners and incorporate ESG issues into our ownership policies and practices.

Principle 3: We will seek appropriate disclosure on ESG issues by the entities in which we invest.

Principle 4: We will promote acceptance and implementation of the Principles within the investment industry.

Principle 5: We will work together to enhance our effectiveness in implementing the Principles.

Principle 6: We will each report on our activities and progress towards implementing the Principles.

FN's Principles for Responsible Investment består af seks centrale principper, som forpligter investorerne til at tage samfundsansvar i forbindelse med deres investeringer.

Bæredygtig finans i 2021 og videre frem

Med Finans Danmarks arbejde i Forum for Bæredygtig Finans, klimapartnerskaberne og Kommissionens fornyede strategi for bæredygtig finans er der lagt et solidt fundament for Finans Danmarks planlagte indsatser og aktiviteter i 2021. Finanssektoren har taget handsken op fra Forum for Bæredygtig Finans ved at lancere mange nye, grønne produkter og ved at have fokus på eksempelvis energieffektivisering af ejendomme. Vi har udviklet en CO₂-model for finanssektoren, så vejen er nu banet for, at medlemmerne kan levere på anbefalingen om at sætte mål for CO₂-reduktion på investeringer og udlån for årsrapporten fra hhv. 2021 og 2022. Og vi har givet tilsagn om at reducere klimaaftrykket fra aktiefonde udbudt til danskernes private investeringer.

Finans Danmark har en ambition om at være blandt de førende i EU i forhold til bæredygtig finans. Det betyder, at vi også i 2021 vil yde vores bidrag til, at de lovgivningsmæssige rammer bliver indrettet på en måde, som understøtter en bred og ambitiøs omstilling. Sådanne bidrager finanssektoren til, at vi når i mål med ikke blot Paris-aftalens målsætninger, men også den brede bæredygtige dagsorden. På miljø-siden handler det om at få inddraget flere elementer såsom biodiversitet og cirkulær

økonomi, mens det på det sociale område handler om at få konkretiseret, hvordan det sociale aspekt kan og bør indrettes.

Et af de helt centrale tandhjul i den bæredygtige omstilling er rapportering fra virksomhederne, så finanssektoren ved, hvilken "farve" de aktiviteter, som finanssektoren finansierer eller investerer i, har. Rapporteringskravene for alle typer virksomheder fastsættes i et EU-direktiv (NFRD), som forventes fremsat sidst på foråret 2021. Finans Danmark vil have fokus på, at der bliver sammenhæng mellem de krav, der stilles til de ikke-finansielle virksomheder, og de krav, der stilles til finansielle virksomheder i den øvrige regulering [taksonomiforordningen, disclosureforordningen mv.]. Får de finansielle virksomheder ikke de nødvendige oplysninger fra de ikke-finansielle virksomheder, vil de finansielle virksomheder ikke kunne træffe bæredygtige investerings- og finansieringsbeslutninger, ligesom de ikke vil kunne give relevante og pålidelige oplysninger om effekten af deres investerings- og finansieringsaktiviteter. Sikring af den nævnte sammenhæng er derfor helt afgørende.

Vi planlægger derfor en række high-level [virtuelle] events om bæredygtig finans i lø-

Finans Danmark har en ambition om at være blandt de førende i EU på bæredygtig finans.

bet af foråret 2021, som skal sætte fokus på de næste skridt inden for bæredygtig finans og spille sammen med Kommissionens fornyede strategi, som udkommer i løbet af foråret. Formålet er at styrke dialogen mellem politikerne, finanssektoren og erhvervslivet, og derigennem finde gode løsninger på, hvordan reglerne bedst muligt indrettes, så de hænger sammen indbyrdes og virker i praktikkens verden – og ikke mindst skubber verden i den rigtige retning i forhold til Paris-aftalen og FN's verdensmål.

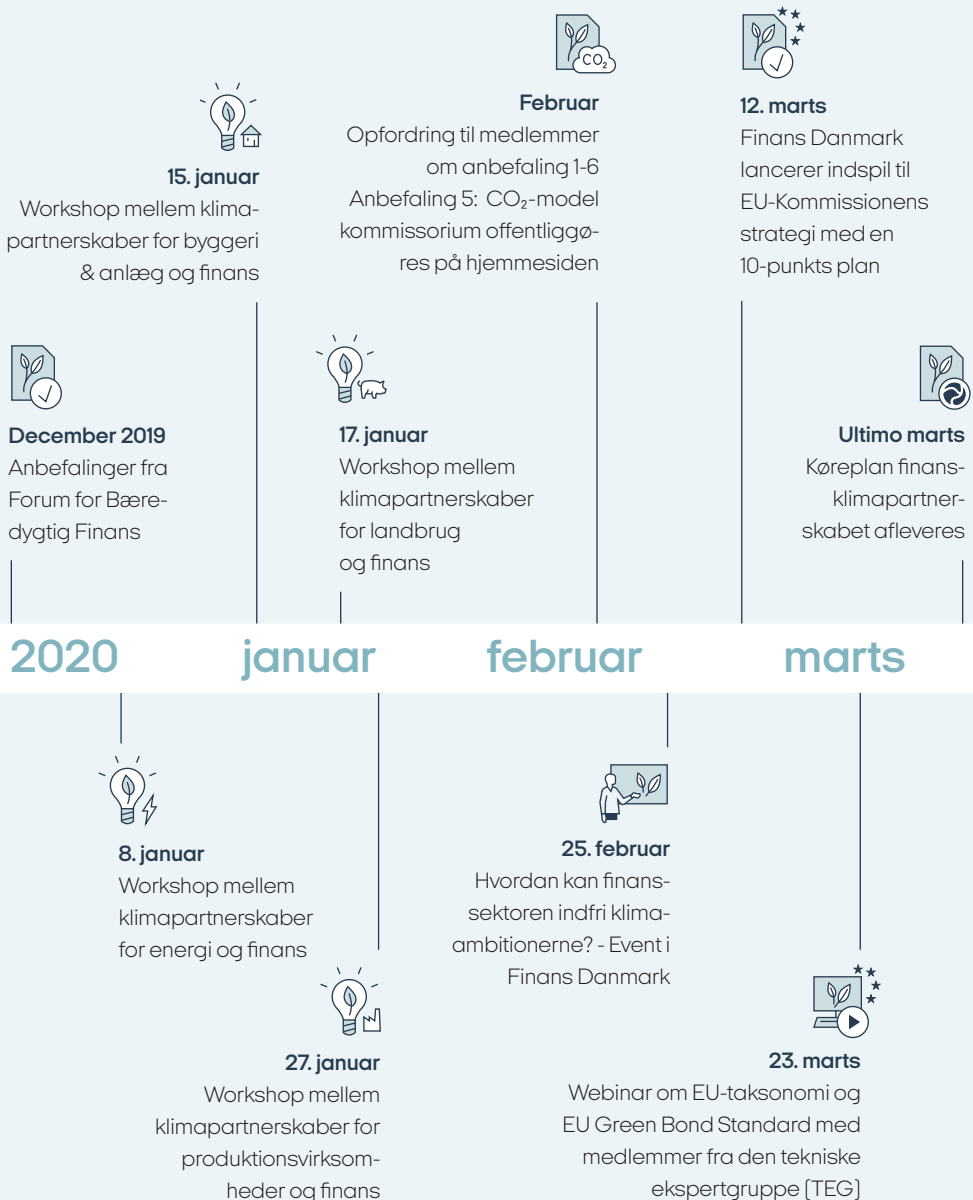
På den hjemlige bane har vi siden september 2020 haft fokus på at lede og bidrage konstruktivt til arbejdet i regi af Grønt Erhvervsforum med at udvikle fælles metoder til opgørelse af særligt CO₂. Den 25.marts har Finans Danmark på vegne af de 13 klimapartnerskaber, FSR - danske revisorer og de største erhvervsorganisationer afleveret en rapport med 11 anbefalinger til Grønt Erhvervsforum med konkrete forslag

til initiativer. Rapporten markerer afslutningen af projektet, men det vigtige arbejde og samarbejde fortsætter. Det er også planen at give finanssektorens egen CO₂-model et eftersyn senere på året på baggrund af de høstede erfaringer, ligesom vi vil følge op på investeringsbranchens klimamål.

Finans Danmark vil udarbejde konkrete policy-forslag på udvalgte områder, hvor finanssektoren spiller en særlig rolle. Det kan være rammerne for investering og opsparring, bæredygtigt landbrug, energieffektivisering af boligmassen og meget andet.

Bæredygtig finans har fyldt meget de sidste år, og vi er nået et godt stykke ad vejen i finanssektoren. Men rejsen er i virkeligheden kun lige begyndt. Vi glæder os til det videre arbejde og ser frem til samarbejdet på tværs af virksomheder, organisationer og politiske farver.

Tidslinje for bæredygtige aktiviteter

16. september

Grønt Erhvervsforum annoncerer, at finansklimateknologipartnerskabet med Finans Danmark i spidsen skal udvikle fælles metode til opgørelse af CO₂

11. juni

Webinar om ESG-data sammen med Finance Finland

3.-4. november

Lancering af klimamål for kapitalforvaltere på Climate Investment Summit

Lancering af brancheanbefaling for minimumshåndtering af bæredygtighed

11. marts

Webinar med Energi styrelsen for at klæde bankrådgivere bedre på til at tage en dialog med kunderne om energirenovation

7. april

Virtuelt event med præsentation af Bæredygtighedsredegørelse for 2020

juni

oktober

2021

april

28. oktober

Lancering af finanssektorens CO₂-model

3. juni

Byg om så det kan mærkes: Lancering af fælles samarbejde mellem Finans Danmark og Klimaministeriet om energirenovation

26. november

Udspil med Landdistrikternes Fællesråd: Finansiering af grønne investeringer – 6 veje til et grønnere Danmark

25. marts

Anbefalinger til Grønt Erhvervsforum om fælles metode til opgørelse af CO₂

7. april

Offentliggørelse af Bæredygtighedsredegørelse for 2020

